

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Gorzów Wielkopolski, dnia 6 listopada 2025 r.

Poz. 2630

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NK-I.4131.98.2025.ACZE WOJEWODY LUBUSKIEGO

z dnia 5 listopada 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025r., poz. 1153) stwierdzam nieważność uchwały nr XV/106/25 Rady Gminy Bobrowice z dnia 2 października 2025r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych i kandydatów na strażaków ratowników z terenu gminy Bobrowice, którzy uczestniczyli w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach, w całości.

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 2 października 2025r. Rada Gminy Bobrowice podjęła uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych i kandydatów na strażaków ratowników z terenu gminy Bobrowice, którzy uczestniczyli w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach. W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 15 ust. 1, 1a i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 244). Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 8 października 2025r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdza, że ww. uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa art. 2 i art. 7 Konstytucji RP w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2025.1153 t. j. dalej u.s.g.).

Rada Gminy Bobrowice w § 1 uchwały nr XV/106/25 wprowadziła zmiany w uchwale nr XIII/95/2025 z dnia 26 czerwca 2025r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych i kandydatów na strażaków ratowników z terenu gminy Bobrowice, którzy uczestniczyli w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach, nadając nowe brzmienie, we fragmentach § 1 i § 3 uchwały zmienianej, polegające na zmianie przepisów uchwały, które zostały wyeliminowane z obrotu prawnego na skutek rozstrzygnięcia nadzorczego organu nadzoru. Wojewoda Lubuski rozstrzygnięciem nadzorczym nr NK-I.4131.72.2025.ACze z dnia 23 lipca 2025r. stwierdził nieważność uchwały nr XIII/95/2025 z dnia 26 czerwca 2025r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych i kandydatów na strażaków ratowników z terenu gminy Bobrowice, którzy uczestniczyli w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach, w części: § 1 w zakresie słów: „dla członków ochotniczych straży pożarnych uczestniczącym w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu” oraz § 3 w zakresie słów: „dla członków ochotniczych straży pożarnych uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach a także kandydatów na strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych”, jako sprzecznej z art. 15 ust. 1 i 1a ustawy o ochotniczych strażach pożarnych (tekst jedn. Dz. U. z 2025r., poz. 244).

Zgodnie z art. 91 ust. 1 u.s.g. uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90. Z kolei w myśl art. 92 ust. 1 u.s.g. stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały lub zarządzenia organu gminy wstrzymuje ich wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego. Natomiast zgodnie z art. 98 ust. 5 u.s.g. rozstrzygnięcia nadzorcze stają się prawomocne z upływem terminu do wniesienia skargi bądź z datą oddalenia lub odrzucenia skargi przez sąd. Skutkiem prawomocności rozstrzygnięcia nadzorczego jest wyeliminowanie z obrotu prawnego zakwestionowanej uchwały (w tym przypadku części uchwały). Rada Gminy Bobrowice nie wniosła skargi na ww. rozstrzygnięcie nadzorcze, co zgodnie z przepisem art. 98 ust. 5 u.s.g. oznacza, że rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Lubuskiego stwierdzające nieważność części: § 1 i § 3 uchwały nr XIII/95/2025 stało się prawomocne z upływem terminu do wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Skutkiem stwierdzenia przez Wojewodę Lubuskiego nieważności części uchwały nr XIII/95/2025 było wyeliminowanie części przepisów § 1 i § 3 z mocą wsteczną, tj. z dniem podjęcia uchwały. Tymczasem Rada Gminy Bobrowice uchwałą nr XV/106/25 z dnia 2 października 2025r., dokonała nowelizacji nieobowiązujących już przepisów uchwały nr XIII/95/2025, co należy uznać za działanie bezprzedmiotowe, które istotnie narusza prawo.

Zgodnie z art. 2 Konstytucji RP Rzeczpospolita jest demokratycznym państwem prawnym urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Przepis ten stanowi gwarancję trwałości ustalonego režimu prawnego i ma zastosowanie nie tylko do ustalonego przez ustawodawcę porządku, ale również do wszelkich prawomocnych orzeczeń odpowiednich organów. Jeżeli chodzi o organy władzy publicznej odnosi się do nich także zasada wyrażona w art. 7 Konstytucji, wedle której działają one na podstawie i w granicach prawa.

Stwierdzenie nieważności uchwały wywołuje skutki od chwili jego podjęcia, czyli z mocą *ex tunc*. Zatem uchwałę, bądź – w przypadku stwierdzenia nieważności jej fragmentów – właściwe fragmenty uchwały, należy potraktować tak, jakby nigdy nie zostały podjęte (por. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 30 września 2009r., sygn. akt I OSK 1275/09). W związku z powyższym – zapisy o zmianie przepisów uchwały, której nieważność stwierdzono aktem nadzoru, nie mogły się ostać w obrocie prawnym. Ponadto pozostawienie w mocy uchwały nr XV/106/25 wywołałoby niepewność dla adresatów norm prawnych tam zawartych, co do tego od kiedy kwestionowane przepisy aktu pierwotnego, tj. uchwały nr XIII/95/2025 z dnia 26 czerwca 2025r. nie wywołują skutków prawnych. Jak stwierdzono w wyroku WSA we Wrocławiu z dnia 25 września 2009r. (sygn. akt II SA/Wr 325/09) taka niepewność w zakresie obowiązywania prawa w demokratycznym państwie prawa jest niedopuszczalna. Lokalny prawodawca tworząc regulacje normatywne powinien to czynić w taki sposób, aby podmiot objęty zakresem zastosowania nie pozostawał w niepewności odnośnie do jego skutków prawnych.

Badana uchwała jest aktem prawa miejscowego, stąd powyższe naruszenie należy uznać za istotne. Organ nadzoru wskazuje, że stwierdzenie przez Wojewodę Lubuskiego nieważności danego aktu w całości lub części stanowi wystarczającą ingerencję w treść aktu i w tym zakresie wyłącza działalność organu gminy.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Paweł Witt